

HELG OVER BISKOPSHAVN

NR. 4 - 2017 - 59. ÅRG.

Høyt og lavt med Nadine

Side 18-19

Ny ungdomsklubb

Side 3

Historiespel i havgapet

Side 7-9

**– Ein må slutta å vera Gud
i eige liv. Side 12-13**

Frivillighet

Kirken i Biskopshavn har noen få som får lønn for arbeidet sitt. Jeg er blant dem, og lønnen får vi stort sett fra statlige og kommunale tilskudd. Men kirken er helt avhengig av mennesker som gir av sin tid og sine krefter for å gjøre en innsats uten å få lønn.

AV TOR MARTIN KOPPANG

Hos oss er det mange gode hender og føtter som gjør nettopp det. Og slik skal det være. Kirken er bygd opp av mennesker som ønsker fellesskap og gjerne vil bruke tiden til å tjene Gud med det de har å bidra med.

De siste årene har trosopplæreren sammen med trosopplæringsutvalget laga en flott plan for barna i menigheten fra 0-18 år. For å gjennomføre dette trengs frivillige - også foreldre og faddere. Når barnekorene drar på turer, er det mange foreldre med som gjør det mulig å gjennomføre turene, og foreldre som selv får mye ut av å være med.

Når vi samles til gudstjeneste, er det godt å bli tatt imot av blide kirkeverter. Tekstlesere, nattverdmedhjelpere og forsangere bidrar også synlig på gudstjenesten. Disse gjør en frivillig innsats. Kirkevertene er stort sett medlemmer av menighetsrådet, mens tekstlesere og nattverdmedhjelpere er det en naturlig utskiftning på nå om

dagen. Kan du tenke deg å være med som frivillig?

Rett etter skolestart møttes omkring 20 ungdommer fra 10. trinn i kirken - helt frivillig - de ble konfirmert i vår - og de bestemte at de vil lage klubb for sin aldergruppe i soknet - også for ungdom fra trinnet som ikke ble konfirmert i kirken. Med litt støtte fra foreldre og noen av oss i staben, er planene lagt for

et treff i måneden denne høsten - og de har fordelt ansvaret seg imellom. For de ønsker å møtes i kirken fortsatt.

Så får vi be om at kirken fortsatt blir et godt sted å treffes - der de får vokse som mennesker og som kristne. Jeg ble nesten rørt av iveren og viljen som ungdommene viste når de i fellesskap bestemte planene framover.

FRIVILLIGE HENDER: Frivillighet drives først og fremst av lyst og glede, og ved at en får gjøre det en mestrer og trives med. (Illustrasjon: kirken.no)

Reformasjonsåret 2017

I forbindelse med 500-årsjubileet for vår lutherske kirke, er det høsten 2017 lagt program for fire spesielle temagudstjenester:

- «Nåden alene» (var 27. august)
- 17. september: «Skaperverket er ikke til salgs»
- 15. oktober: Frelsen er ikke til salgs»
- 19. november: « Mennesket er ikke til salgs»

Gudstjenestene blir forskjellige i form av lovsangsgudstjeneste, familiegudstjeneste og familiegudstjeneste. Den siste i rekken blir stor fellesgudstjeneste med Salhus og Eidsvåg menigheter. Daglig leder i Kirkens bymisjon i Bergen, Arne Liljedahl Lynngård, vil holde appell om dagens viktige emne. Vi håper alle vil slutte opp om denne storsamlingen! Vel møtt!

Ny ungdomsklubb i Biskopshavn

Konfirmantarbeidet i Biskopshavn har lange tradisjoner. Her har vi et kjekt år sammen, hvor mange ungdommer blir husvarme i kirken. Det vi har manglet er et godt tilbud for tiden etter konfirmasjonen.

AV JOHNNY LEIKVOLL DRABLØS

Dette har stab, menighetsråd og foreldre hatt lyst til å gjøre noe med. Både ungdom, foreldre og vi i staben har snakket om å få til noe. Vi har tenkt: Hva om Biskopshavn kirke kunne fortsette å være en møteplass for ungdom, også etter at de har blitt pensjonerte konfirmanter? Hva om vi kunne få til en ungdomsklubb drevet av ungdommene selv, med støtte fra foreldre og oss i staben?

Torsdag var derfor ungdom i nærområdet invitert til idédugnad. Vi var ca. 20 stykker, og alle var enig om at dette går vi for. Blant navnene som ble foreslått var Kirkeklubben. Det kan stå som et foreløpig navn.

Kirkeklubben skal være for alle lokale ungdommer i 10. klasse, uavhengig av om man konfirmerte seg i kirken, Grieghallen eller annet. På programmet for høsten bestemte ungdommene at vi skal ha spill, film, selskapsleker, kara-

oke og pepperkakebaking. Det manglet ikke på ideer. I tillegg vil vi prøve å få til at noen voksne kan ha en liten innledning hver gang om et aktuelt tema.

Tidspunktet for klubben blir én torsdag i måneden kl. 1930-2130 på følgende datoer:

14. september, 19. oktober,
16. november og 7. desember.

IDÉDUGNAD I KIRKEN: Ungdom i nærområdet ble invitert til idédugnad. Rundt 20 stilte, og alle var enig om å starte en ungdomsklubb drevet av ungdommene selv, med støtte fra foreldre og stab. (Foto: Nadine Larsen).

Konfirmanttur til Jomfrudammen

Torsdag 26. august hadde høstens nye konfirmanter første samling i Biskopshavn. Det er alltid spennende å møte et nytt kull. Noen var kjente fjes fra fredagsklubben, og mange var nye.

Totalt har vi 17 konfirmanter i år. Vi i staben skal jobbe for at de får en god tid med vennskap, undervisning, lek og aktiviteter.

På programmet denne dagen stod tur til Jomfrudammen. Turen har blitt en tradisjon de siste årene. Været spilte delvis på lag, og etter regn på vei opp stoppet det når vi var framme ved dammen. Her spiste vi boller, lekte gjemsel, hadde quiz og fikk undervisning om skapelse, og forholdet mellom tro og vitenskap. Vi ser fram til flere gode opplevelser med konfirmantene våre utover høsten!

Johnny Leikvoll Drabløs

Vi gratulerer!

Kapellan Johnny Leikvoll giftet seg 17. august i Dalsfjord kirke med Siri Drabløs. Biskopshavn menighet gratulerer de nygifte!

Bli KFUK-KFUM-speider!

Biskopshavn har en aktiv gruppe med KFUK-KFUM-speidere, som legger opp til et spennende og innholdsrikt program denne høsten. Dersom du er interessert i å bli med, kan du kontakte en av lederne:

Ledere 5. trinn:

- Ketil Mæland-Johansen (M: 98255809 / E: ketil.maeland-johansen@parat.com)
- Marianne Aanerud (M: 48285624 / E: marianne.aanerud@med.uib.no)
- Bjørn Steinhaug (M: 91787680 / E: BJS@peakshipping.no)

Ledere 6. trinn og oppover:

- Henrik Irgens (M: 40042778 / E: henrik.irgens@gmail.com)
- Frode Skaar (E: frode@biskopshavn.no)
- Andreas Pihl (E: andreas@anorakk.net)

ST. GEORG OG SPEIDERNE: Under St. Georgs-uken i fjor markerte speiderne i Biskopshavn KFUK-KFUM denne fortellingen med et lite skuespill, der man fikk møte både St. Georg selv, væpneren hans, dragen, prinsessen, kongen og folkene i landsbyen. (Arkivfoto: Nils Agnar Eldholm)

Høstprogram fra Biskopshavn YMC

• Biskopshavn YMC er en forening for voksne menn og kvinner, og er knyttet til KFUM. I Bergensområdet finnes det syv slike klubber. På møtene blir det gjerne et foredrag, kaffekos og samtale. Møtene er åpne for alle. Hjertelig velkommen!

- **Onsdag 4. oktober: Leirbålskveld.** En tradisjonsrik kveld. Vi får besøk av Atle Roness med «småband», det blir frisk allsang, Yatzy-mesterskap, god kveldmat og hyggelig prat.
- **Onsdag 1. november: Hvordan lese og forstå Det gamle testamente?** v/Bjørn Nygaard. I Det gamle testamente, skrevet for

Bli med i Biskopshavn Vokal

Hos oss er det ingen audition! Sangglade er hjertelig velkomne til øvelse mandager kl. 18.45 i Biskopshavn kirke (kontorinngangen). Vi har et variert repertoar der tradisjonell og moderne kirkemusikk, rytmisk musikk og folkemusikk synges side om side, og vår musikalske ambisjon er alltid å være den aller beste utgaven av oss selv. Er du med?

- Dirigent Kathrine Bachmann Thorstensen
- Kontaktperson Ingvild T. Hansen – mobil 45601215
- Facebook: Biskopshavn Vokal

Eldretreffene i Biskopshavn

- **7. september:** Spaserstokken: Veslemøy Fluge Berg - Fra Søstrene Bjørklund til Andrew Sisters
- **21. september:** Stein Rune Ottosen: Kan vi verdsette alle mennesker likt? Fengselsprestens tanker om menneskesyn og menneskeverd.
- **5. oktober:** Kjersti Wiik og Frode Skar Storheim: Konsert
- **19. oktober:** Sølve Sætre: Rumenske romfolk i Norge og Romania.
- **2. november:** Allsang ved lokale krefter
- **16. november:** Utlodning med årer.
- **30. november:** Advent med barnehagen

Vi samles i Biskopshavn kirke til formiddagsgudstjeneste kl. 11.30. Deretter er det lunsj i Storsalen. Kulturprogrammet er ca. Kl. 13-14. Alle er hjertelig velkommen!

flere tusen år siden, finner vi mye som passer godt inn i vår tid, men også mye som er vanskelig å forstå. Bjørn vil hjelpe oss med å få klarhet i dette.

- **Fredag 8. desember: Fest sammen med Åsane- og Askøy YMC.** I adventtiden samles disse tre klubbene til en felles fest, og denne gangen er det Åsane-klubben som er vertskap. Her blir det mye god mat og et godt program. Sted: Åsane kirke.
- **Søndag 21. januar: Internasjonal kirkedag i Biskopshavn kirke.** Denne søndagen møtes alle klubbene i distriktet til felles gudstjeneste og kirkekaffe i vår kirke. Vi gleder oss til å vise fram vårt nye alterbilde, og å treffe medlemmene fra de andre klubbene.

Flere opplysninger fåes hos klubbens styre: Nils Agnar Eldholm, Solveig Skaar, Atle Roness, Bjørn Nygaard.

En prat med Tone

Et par ganger i måneden møter Tone Birkeland på vakt i Kirkens SOS i Bergen. Hun tar dagvakter, kveldsvakter og nattevakter og er alltid litt spent før vekten begynner.

TEKST OG FOTO: TORE KRISTIANSEN

VIKTIG OG GIVENDE: – *Min egen lille og forholdsvis trygge verden blir veldig mye større når jeg sitter på vakt, sier Tone Birkeland.*

– Når jeg løfter av telefonrøret eller åpner en melding, vet jeg aldri hva som møter meg. Min egen lille og forholdsvis trygge verden blir veldig mye større når jeg sitter på vakt, for samtalen spenner over et stort register, forteller Tone Birkeland.

Mange er dønn ensomme og savner noen som er glad i dem. Andre har angst og får ikke sove. Noen strever med følelsen av å ikke strekke til i de relasjonene de er i. Andre bakser med eksistensielle spørsmål knyttet til tro, liv og død. Noen skader seg eller baler med vonde ettervirkninger av mobbing eller andre overgrep. Noen er så slitne at de ikke vet om de orker å leve mer.

Hode og hjerte

– Hva gjør du på vakt?
– Noen samtaler er lange og krevende, andre varer bare 5-10 minutter. Jeg svarer også på skriftlige epostmeldinger. De er ofte mer direkte på sak enn telefonene, og det å svare i skrift, krever både hode og hjerte, forteller Tone.

Da hun begynte i 2004, gikk hun gjennom et tre måneder langt innføringskurs.

– Det var knallbra, og dekket mange av de områdene der vi som telefonvakter kan møte utfordringer. Ikke minst ble vi kurset på vår egen rolleforståelse. Vi trenger ikke å ha ambisjoner om å være eksperter, bare på å være oss selv, og på å møte den som tar kontakt, med åpenhet og respekt. Den bagasjen som ligger i egen livserfaring har også hjulpet meg til å gjenkjenne det folk sliter med, sier Tone.

Generasjonsskifte i staben

Kirkens SOS i Bjørgvin har de siste årene hatt et generasjons-

skifte i staben av frivillige medarbeidere. Før var det ofte godt voksne og pensjonister som meldte seg som medarbeidere. De siste årene har de derimot fått mange unge blant de frivillige.

– Studenter utfordres av det å hjelpe andre. Men de flytter og er mindre stabile. Derfor vil vi gjerne ha flere frivillige også blant de godt voksne, sier Karl Dag Bærum, nestleder ved Kirkens SOS i Bjørgvin.

Han håper flere frivillige mellom 20 og 80 år av begge kjønn vil melde seg til denne krisetjenesten. Kirkens SOS tilbyr 40 timers innføringskurs fra midten av september. De må være glad i mennesker og flinkere til å lytte enn til å snakke. Tro måles ikke, men medarbeiderne må kunne be en bønn om noen ber om forbønn. De frivillige har et par vakter i måneden på rundt fem timer, og følges opp med regelmessige foredrag og samtaler i grupper.

TRENGER FLERE FRIVILLIGE: – *Det handler om å skape det trygge møtet som gjør at den andre klarer å snakke sant om livet sitt, sier Karl Dag Bærum. (Foto: Kirkens SOS)*

Om du vil bli frivillig medarbeider, kan du kontakte Kirkens SOS Bjørgvin på telefon 55325845 eller sende en epost til bjorgvin@kirkens-sos.no.

Innsamling av klær, sko og sengetøy til Ukraina

v/Tro-Håp-Kjærlighet

Første og siste lørdag i mnd. kl. 12-14.00
v/Lærerhøyskolen på Breistein, Olav Bjordalsvei 43

Pakkes i sekker - kr. 50.- pr. sekk

Kontaktperson: 99 64 24 70

www.thk.no

Abbedissen

begravelsesbyrå as

Fyllingsdalen Døgnvakt 55 15 40 90

Åsane Døgnvakt 55 25 31 00

TILLITEN TIL OSS VIL BLI GODT IVARETATT

www.abbedissen.no

Bergen Omegn

BEGRAVELSEHJELP
POLDEN

- vi utfører alt det praktiske eller tilrettelegger
for pårørende som ønsker å gjøre noe selv

Knut Helge Polden Espen Polden Heine Polden Cathrine Polden Misje

Døgntelefon: 55 21 44 50 • mobil: 917 51 700
www.bergenogomegn.no

AVD. BERGEN

Teatergt. 20
5010 Bergen
Tlf: 55 21 44 50

AVD. SOTRA

2.etg på Shellstasjonen
Sortar, 5353 Straume
Tlf: 55 21 44 50

Åsane

Begravelsesbyrå

v/ Johannes R. Blom

55 18 90 00 Døgnvakt

E-post: aasane-b@online.no
TERTNESVEIEN 99 (Hildes Blomster AS)

Arna

GRAVFERDSBYRÅ

Ragnhild Th. Kristing
Marit I. Hope
Torstein A. Jenssen

Vi kan hjelpe til med
rådgivning og tilrettelegging ved
begravelser og bisettelser.

Døgnvakt 55 24 08 08
www.arna-gravferdsbyraa.no
Lakslia 13 • 5261 Indre Arna

Koba Christensen

BEGRAVELSESBYRÅ

127 års erfaring - Din trygghet i en vanskelig tid.

- Gratis samtale i hjemmet
- Egen blomsteravdeling
- Alle prisklasser - forhåndspris
- Gravmonumenter

Dreggsallm, 5003 Bergen **Telefon: 55 300 800** post@koba.no, www.koba.no

Dåp, konfirmasjon eller bryllup?

Vi har det du trenger for å dekke
ditt nydelige festbord!

Stort og unikt utvalg i norske håndlagde lys, servietter,
løpere, lysestaker, skåler, silkeblomster, bordkort m.m.

Fjøsangerveien 207
55 31 80 01

Løiten Lys Bergen

Løiten

Lys

www.loiten-lys-bergen.no

Åsane Senter Kilden Senter Oasen Senter Sletten Senter

Alltid en
anledning!

TOPPE
BLOMSTER
- fra hjerte til hjerte

www.toppeblomster.no Tlf: 55 18 03 00

TREseksten

BIBLER - BØKER - MUSIKK - FILM - KORT - GAVER

Åsane Storsenter 42 (rulletrapp opp fra Sport1)
TLF: 55 19 82 00

Ull er omsorg

JANUS
www.janus.no
Since 1895

Besøk oss gjerne på Janus
Kultursenter på Espeland

FØRERKORT KL. B

- Fornøyde kunder
- Trygge sjåførere

Tlf. 92 26 66 33

JC

INTERIØR

Kjøkken • Bad • Garderobe

Salhusveien 55, 5131 Nyborg
Tlf. 55 53 98 40
www.jcinterior.no

Besøk en av Norges største shop in shop

LENE BJERRE DESIGN

Et heldags eventyr ytterst i havgapet

FELLESMØNSTRING FOR HELE LOKALSAMFUNNET: Det virker som om hele bygdesamfunnet på en eller flere måter er engasjert i Kinnaspelet.

«Turen til Kinn og teateret ved havet er ei oppleving du sjeldan finn make til» står det i programheftet til Kinnaspelet. Dette er et utsagn som jeg gladelig slutter meg til, etter å ha overvært årets forestilling på den lille øyen Kinn lengst vest i havet.

TEKST OG FOTO: THRUDE DEISZ

Bare båtturen opp til Florø er ren terapi. Hjertet eser av stolthet over alt det vakre vi ser; trivelige småsamfunn langs kysten og på øyene utenfor, der fiskere og småbrukere, med seig utholdenhet og stoisk ro har taklet elementene i hundrer av år.

Vel fremme på Kinn går vi den smale veien langs sjøen fra fergeleiet og inn til middelalderkirken. Det er som om vi er på vandring inn i en annen verden. En enslig bil tar seg langsomt frem på den smale veien. Vi skjønner nødvendigheten, men later som om vi ikke ser den.

Katedralen ved havet

Etter 20 minutters gange åpner landskapet seg. Kinnaklova, de to fjelltoppene skilt av en dyp kløft, ruver mot oss. Den djerpe fjellformasjon er skapt av naturen selv, og har vært landemerke for sjøfarende i årtusener. Jeg lover meg selv at neste gang vil jeg opp der, 315 meter over havet, og få den store utsikten over øyriket.

Vi går gjennom portalen til utescenen der forestillingen skal begynne om noen timer, for å «holde» plasser i amfiet. Til tross for at plaststolene står som hekkende hvite fugler oppover lien, får jeg et viff av forventning, der jeg prøvesitter og skuer ned på den gedigne trescenen med middelalderkirken og havet som levende kulisse. Det er virkelig med på å skape den særegne atmosfæren vi så tydelig fornemmer.

Men først er det høymesse ved biskop Halvor Nordhaug inne i «katedralen ved havet», Kinnakyrkja. Det er alltid spesielt

å komme inn i en kirke. Særlig en gammel og vakker, der du kan sitte i velbrukte trebenker og tenke på alle som har sittet her tidligere. Gud føles nærmere her enn i gedigne katedraler.

Som naturlig er i et jubileumsår - markerte også biskop Nordhaug reformasjonen. Etterpå var det altergang og nydelig salmesang av «munke» fra forestillingen vi snart skulle se. Og om kvelden var det keltisk kveldsbønn, med sang og musikk hentet fra den keltiske kristendomstradisjonen, på øyene Lindisfarne og Iona.

Hele bygden stiller opp

Men nå altså til høydepunktet på turen, Kinnaspelet. Det virker som om hele bygdesamfunnet på en eller flere måter er engasjert i denne årvisse begivenheten, som også stimulerer tilhørighet og fellesskap. Flere av hovedaktørene kommer fra Sogn og Fjordane Teater, andre er «importert» for anledningen, men de fleste hører til lokalbefolkningen.

Noen av personene i stykket må skiftes ut fra år til år, blant andre Sunniva og Borgny, som skal spilles av pur unge piker. Men mange er med i flere år, gjerne i forskjellige roller. Å skulle administrere det hele, og instruere et sånt oppbud av mennesker, må være vanvittig mye arbeid, og sikkert en nervepåkjenning til tider - men jeg er også sikker på at de har det kjempefestlig underveis også.

«Songen ved det store djup», som er den poetiske undertittelen på spelet, handler om da reformasjonen kom til Kinn en dag i 1537. Vi lever med i bygdefolkets opprør når dansk kongens fut gjør sitt inntog og vil ta fra dem alt de har trodd på og støttet seg til. Pavekirkens tid er forbi. Kongen skal nå

DA REFORMASJONEN KOM TIL KINN: Vi lever med i bygdefolkets opprør når dansk kongens fut gjør sitt inntog og vil ta fra dem alt de har trodd på og støttet seg til.

ei alt kirkegodset, og en ny luthersk prest innsettes. Bygdefolket slår spontant ring om presten sin. Han står steilt mot overmakten, og nekter å utføre den symbolske handlingen det er å gi fra seg kirkenøkkel.

Her er også et snev av besk humor; «prestefrillen» Margrete er ramm i replikkene, og den eneste som hilser reformasjonen velkommen - fordi hun tror at hennes katolikkprestemann da vil gifte seg med henne.

Legenden om St. Sunniva

Som et spill i spillet kommer bygdefolket sitt «kirkespill», der vi blir tatt tilbake til 900-tallet, da den kristne prinsesse Sunniva fra Irland flykter fra vikingkongen Ramn, som vil ha henne til dronning. Sammen med følget sitt legger hun ut på havet i båter uten seil, ror eller årer, og lar vind og havstrømmer råde.

Båtene driver i land på Selja. Senere blir hun St. Sunniva, helgen for Vestlandet. Søsteren Borni driver i land på Kinn,

KATEDRALEN VED HAVET: Kinnakyrkja ligger der som en verdig grå eminense.

MIDDELALDERMUSIKK I MIDDELALDERKIRKE:

Familien Hulbækmo fikk halve kirken til å trampe takten, før de avsluttet med en nydelig gammel salmetone.

og skal etter legenden være hun som fikk bygget Kinnakyrkja. Spelet blir slik en litt innfløkt sammensetning av legende og forfatterens spinn om denne, men stram regi, entusiastiske deltakere, musikken - og ikke minst naturen omkring - gjør det hele levende. Scenene der horder av vikinger stormer opp fra sjøen, med bygdefolket som en diger murrende masse i bakgrunnen, og munkenes veldige kor - samt futen og hans følge av truende soldater; det er virkelig et imponerende skue.

Mange kommer igjen år etter år og har Kinnaspelet som en spennende sommertradisjon. For noen er det en fin måte å kombinere kunst og naturopplevelser på. Her er mange turer og opplegg for hele familien - for barn også.

Musikk fra middelalderen

Etterpå var det konsert med Tone Hulbækmo, som hadde med seg gemalen Hans Fredrik Jacobsen, fløytist med diverse andre «strenger på sin lyre» (lutt, gitar, torader) og sønnen Alf Hulbækmo (tangenter og munnsspill). Tone selv sang og deklamerte, og spilte både norsk harpe, trøorgel og lyre. Hun bandt det hele sammen på en avslappet og humoristisk måte, samtidig som hun med entusiasme fortalte om instrumentene og musikken de fremførte. Den var særdeles variert.

Tone Hulbækmo har for øvrig mottatt Spellemannsprisen flere ganger, også sammen med sin mann. I stemmen har hun nok et mangfoldig instrument. Fra den mykest tenkelige - til en absolutt nifs, knurrende, raspende, truende røst som jeg aldri har hørt maken til. Også en bit av den allsidige Hulbækmo. Men mest var det vakkert og mye var selvkomponert.

Hun opererer med noe hun kaller «naturtoneskalaen», og i alt hun gjør har hun sin særegne «tone» som en understreng. Særlig står den norske harpen hennes hjerte nær. Det finnes bare ni slike i Norge, fikk vi vite. Alle er forskjellige. Hun kaller den et mytisk instrument med magisk kraft, og fortalte at vi i

Norge har hatt en folkelig harpetradisjon siden middelalderen. Instrumentbygger Sverre Jensen laget den første kopien av en gammel harpe. «Den ble min, og jeg var solgt» sier Tone. Man kan bli lodden av lykke av de sprø, vare, ja, nesten overjordiske, tonene hun formår å få frem på den harpen. Spesielt vakkert er det når hun får følge av husbonden på fløyte.

Konserten var en super avslutning på en strålende dag. Det regnet ikke en dråpe. I motsetning til dagen før: da kom nemlig det verste vær i Kinnaspelets minne. Det bøttet ned, til alle var så dyvåte at de ga blaffen. Det forlyder at det ble en aldeles spesiell - og meget vellykket forestilling.

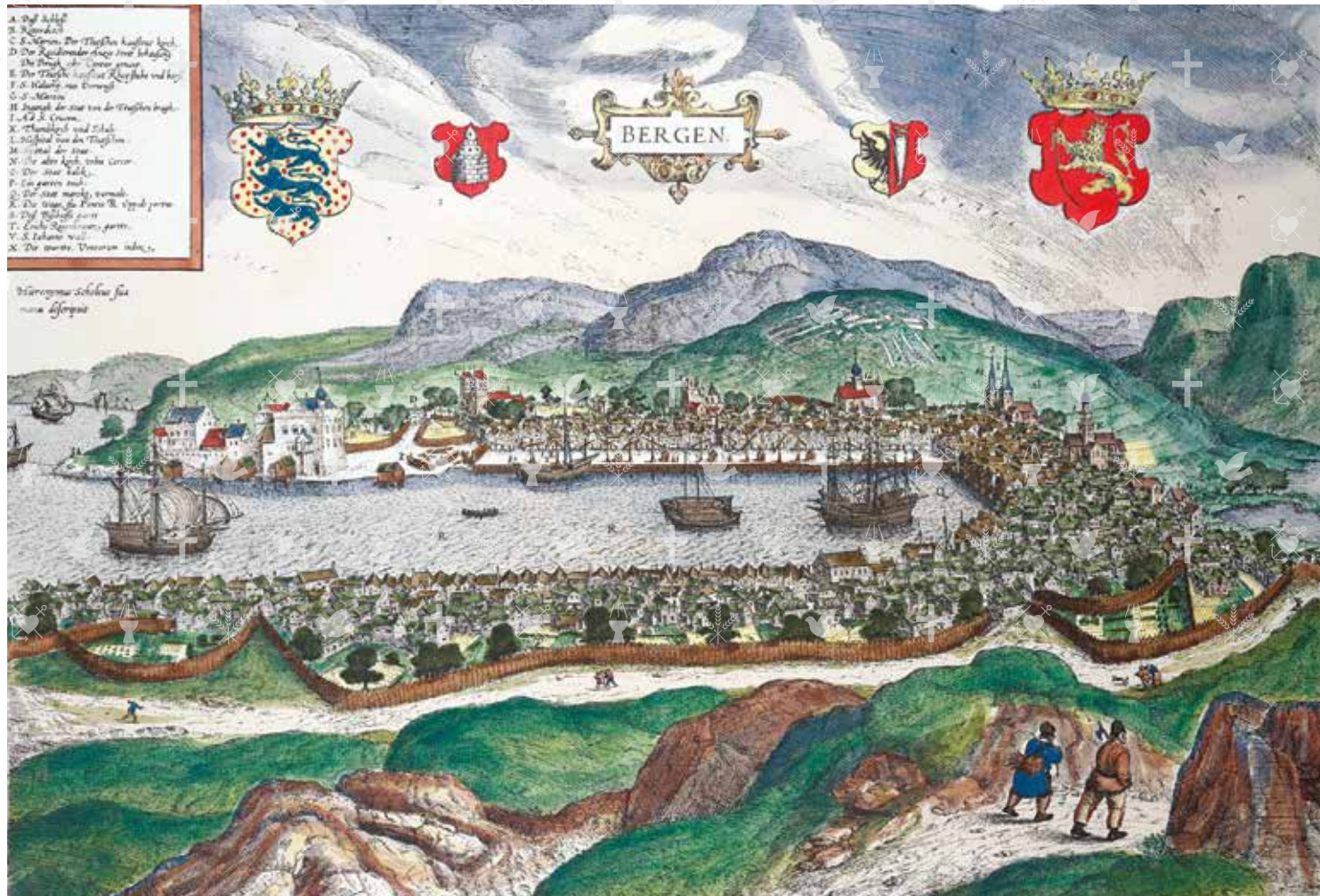
Fakta

Kinnaspelet

- Har like siden 1985 blitt fremført årlig på Kinn, der det dramatiske landskapet og den åpne himmelen skaper de perfekte kulissene for den utendørs forestillingen.
- Stykket er et samarbeid mellom Sogn og Fjordane teater, musikere og over 160 lokale aktører.
- Kinnaspelet - Songen ved det store djup er skrevet av Rolf Losnegård, med musikk av Per Janke Jørgensen.
- De profesjonelle skuespillerne i årets forestilling var Reidun Melvær Berge (Borni og Sunniva), Peter Førde (Tarve og vikinghøvdingen Ramn), Jeppe Beck Laursen (dansk fut), Kyrre Eikås Ottersen (prest) og Idun Losnegård (Magrete prestefrille).
- Regissør Jeff Pedersen (2016, 2017), musikalsk ansvarlig: Harald Dahlstrøm.
- Mer informasjon: www.kinnaspelet.no

Vår første lutherske kirkeleder

Det var nettopp de egenskaper som samtiden kritiserte ham for, som gjorde Geble Pederssøn (1490-1557) til slik en god brobygger ved overgangen til protestantismen.

GEBLES BERGEN: Hieronymus Scholaeus laget sitt kjente kobberstikk av Bergen i 1581, 24 år etter at Geble Pederssøn døde. Stikket viser blant annet de nå forsvunne Nikolaikirken og Martinskirken.

AV LISE MCKINNON

Hele dette året skal stå i reformasjonens og den opprørske tyske munken Martin Luthers tegn. En nordmann som fikk stor betydning for vår egen overgang til den nye lære (som ikke skjedde offisielt før i 1536) var Geble (eller Gjeble) Pederssøn, som må ha vært Luthers rake motsetning når det gjaldt temperament, fredsæl som han var.

Pederssøn får æren for at overgangen til protestantismen gikk forholdsvis smertefritt på vår kant av landet, i motsetning til i Nidaros, hvor den krigerske erkebiskopen Olav Engelbrektsson til slutt måtte rømme landet.

Hovedkilden til biografisk materiale om Pederssøn er fem brev, samt det hans nevø og pleiesønn Absalon Pederssøn Beyer skrev om ham i sin dagbok og i en minnetale.

Viet til katolsk biskop

Geble ble født omkring år 1490 på Helgeland, «*aff Welbyrdige ærlige Forældre, hvis Fader var Raadmand vdi Bergen, hans Moder heed Margrethe ocsaa aff Adel*». Han gikk først på skole i Trondheim, deretter i Bergen. Så dro han til Nederland, hvor han studerte teologi, matematikk, naturfag og musikk, før han vendte tilbake til Bergen som magister i filosofi i 1517. I Nederland må Geble ha blitt

kjent med humanismen; blant annet studerte han i Leuven, hvor Erasmus Rotterdams muligens oppholdt seg samtidig.

På vei til Leuven var han innom et kloster hvor abbeden ville overtale ham til å bli munk. «*Hvorpaa M. Gieble hannem tackede, oc sagde sig endnu ingen Lyst at haffve der til, men heller endnu meere sig udj Bogen at forfremme*». Dette med å forfremme seg i boken, kan sikkert stå som motto for Geble. Han arbeidet hele sitt videre liv for både andres og egen kunnskapsutvikling.

Etter hjemkomsten var Geble en kort tid rektor ved latinskolen, så ble han kannik

og sokneprest i Mariakirken. Da biskop Olav Torkildsson døde i mai 1535, ble han domkapitlets kandidat som ny biskop i Bergen. Han reiste til Danmark for å bli viet til biskop i den katolske kirke, og opplevde det forunderlige (og sikkert forvirrende) å komme hjem som lutheransk superintendent med den nye kongen i Danmark, Kristian 3., som øverste myndighet.

Ikke nok med det: Han reiste fra landet Norge, og kom hjem til det som i mellomtiden var blitt en dansk provins! Den nye kongen hadde allerede bestemt at Norge var «så forringet» at det måtte være «under Danmarks krone til evig tid».

Reagerte på «kjetteriet»

Geble ble det eneste geistlige «overhode» i Norge som gikk direkte over fra en katolsk stilling til en luthersk. De andre biskopene ble avsatt, men måtte etter noen år gjeninnsettes (som superintendenter) fordi det ikke fantes kvalifiserte menn til å overta.

Det første brevet vi har etter ham er til erkebiskop Olav av Nidaros, datert 14. april 1531. Her skriver han om det som skjer på den politiske front i Danmark og Europa. I en bisetning nevner han alt «kjetteriet» som spirer frem, og at han håper at uroen og opprørene vil komme til en «god fred og endretighet».

Brev nummer to til erkebiskopen (i et fremdeles katolsk Norge) er datert 13. desember 1535, og gjelder bispevalget i Bergen. Det hadde vært store problemer både i og utenfor kirken i de tolv årene Olav hadde vært biskop. Kirkens menn ble behandlet respektløst, og klostrene forfalt. Det Geble ønsket var orden og trygghet i stiftet, og han avslutter brevet med at han og domkapitlet aldri vil «falle ifra Eders Nådes råd».

Den gode strid

Geble var den nærmeste til å bli utnevnt til ny biskop i Bergen, men i riksrådet satt det sterke motstandere (blant annet Vincens Lunge) som ville bruke utnevnelsen som en brikke i sitt politiske spill. Om Geble skrev de at det var «jintet mandelighet hierthe eller raadt j hannem». Han manglet altså mot, beslutsomhet og handlekraft.

De nye superintendentene fikk til hovedoppgave å «prædike Guds rene

Ord for Menighederne». I det fjerde brevet vi har etter Geble, skrevet til en ung islandsk venn, Gissur Einarsson i 1538, er tonen blitt helt i Luthers ånd: «Arbeid i Herrens vingård og strid den gode strid! Så ut hans rene ord, for at det en gang kan bære frukt i ditt land, med tålmodighet! Herren Jesus Kristus vil gi kraft og styrke». Gissur ble få år senere den første lutherske superintendenten på Island.

Geble Pederssøn var ingen fanatiker, ville ikke rive ned, men finne gode og fredelige løsninger på problemer når de oppsto.

Alle de katolske prestene i Norge som ønsket det fikk bli i sine stillinger. Dette krevde mye rettledning; i tillegg kom opplæring av en ny generasjon prester. Mange danske prester var uvillige til å reise hit; lønnen var lavere i Norge og det var et farlig folk som «sloge Præster og andre ihiel».

Fikk beholde inntektene

Prestene var nå blitt embetsmenn lønnet av staten. Geble nøt derimot godt av denne overgangsfasen; han fikk blant annet inntekter fra munkelivgodset og en fjerdedel av fisketienden «som gaaer af Toldbode Paa Bergen». Til gjengjeld bekostet han reparasjoner av Domkirken og et nytt orgel der. Han anla en fin hage, ansatte en flamsk gartner, og fikk innført frukttrær, blomster og urter. Han var interessert i botanikk, og tok sitt herbarium med på sine reiser.

Selv en vinranke skaffet han seg. Vindruene ville ikke modnes i vår norske sommer, men han tok inn de umodne druene og hang dem over bordet sitt, og, forteller Absalon: «lod fremmede Folk see, at Windruer kunde ocsaa voxte i Norrig. Men strax hand døde, forvisnede Wintræet, ligesom det ville haffve sørget, for hans Død».

Mye penger brukte Geble også til å bekoste videre utdanning i Danmark og Tyskland for begavete gutter fra latinskolen. Denne skolen var jo for en stor del beregnet på blivende prester.

Ingen fanatiker

Geble giftet seg aldri. Når noen spurte ham om hvorfor, viste han til de unge som hadde vært elever ved latinskolen og sa: «Disse er mine børn». De møttes til samtaler, og når Geble oppdaget at en gutt var spesielt musikalsk, bekostet han undervisning til det unge talentet var «fuldkommelig udlærd paa Orgelværck».

Etter et slagtilfelle i 1555 ba Geble kongen om å bli løst fra sitt embete, noe kongen avsto, men han tillot ham å bruke soknepresten på Voss (som også var kannik i domkirken) til vikar i embetet. I 1557 skriver Absalon: «9 Martij døde M. Geble».

Mange nyere tids historikere har ment at det var nettopp de egenskaper som samtiden kritiserte ham for, som gjorde Geble til slik en god brobygger ved overgangen til protestantismen. Han var ingen fanatiker, ville ikke rive ned, men finne gode og fredelige løsninger på problemer når de oppsto. La oss håpe han får all den ære han fortjener når Norge skal feire sin egen reformasjonsfest i 2036!

Kilder:

- Steinar Imsen: *Da reformasjonen kom til Norge (Cappelen, 2016)*
- Sigrun Høgetveit Berg: *Reformasjonen (Samlaget, 2017)*
- Absalon Pederssøn: *Dagbok og Oration om Mester Geble (Universitetsforlaget, 1963)*
- Terje Ellingsen: *Gjeble Pederssøn skriver brev (artikkel trykket i Bjørgvin, 1986)*
- *Norges historie (Cappelen, 1980)*

SEGL OG SIGNATUR: Geble Pederssøns segl og navnetrekk, hentet fra et brev fra 1539 - som nå er oppbevart i Riksarkivet.

Eit godt liv

– Ytre Arna er ein god plass. Me som voks opp på 60-70-talet, var heldige. Me var så like. Foreldra arbeidde i fabrikkjen. Alle var på same plan, og me fekk eit godt samhald. Somme interesserte seg for idrett. Eg lika betre song og musikk. Samtidig hadde me foreldre og andre me såg opp til, som var mykje med i bygda, aktive i mannskor, på fotballbanen og anna. Me hadde lyst å bli som dei, og det blei me.

TEKST: INGVAR FLØYSVIK

FOTO: TOR KRISTIANSEN

Å intervjuja Thor Kalland er ikkje som å intervjuja andre. Eg fekk aldri tid til å stilla nokon spørsmål; mi oppgåve blei å få fingrane til å springa fort nok over tastaturet.

Representasjon og alkohol

Thor Kalland fortel at han har vore kokk, køyrt trailer, gått i malarlære, vore i Arne fabrikkjen og Toro.

– Best har eg trivest med sal. Eg har hatt salsjobbar i daglegvare, verktoy, industri, spesialarbeidstøy, og no i Akasia, som er eit selskap eigd av Bergen kirkelige fellelsråd.

Salsyrket førte med seg mykje representasjon, og etter kvart fekk han eit alkoholproblem. Då søkte han seg eg til AA. Sinnsrobøna der fekk mykje å seia.

– I byrjinga surra denne bøna i hovudet mitt kvar halvtime. AA har eit sterkt andeleg program. Eg har prøvd tusen andre metodar for å halda meg edru. Men dette programmet har hjulpet meg og millionar andre.

Vegen til kyrkja

Han måtte vita meir om det andelega. Då var vegen kort til kyrkja. Der treffe han mange fine folk.

– Eg var ikkje klar over kor mykje bra arbeid som vart gjort her. Eg ville vera med og sjå kva eg kunne gjera, og har difor engasjert meg i soknerådet. Eg er heldig som får vera med i kyrkjelyden i Ytre Arna. Det gjev meg fantastisk mykje, seier han.

– Me sit med ei av dei to trekyrkjene i Bergen. Ho er ein arv me må ta vare på, ein arv som har vore der i glede og sorg. Me må få fram igjen at dette er vår plass, der me kan få fred og ro, få sitja og tenkja. Så har me fått ein arv til, me har eit stort kyrkjelydshus, «gamleheimen». Det vil me ta vare på. Me arbeider no med å utvikla det slik at det kan bera seg sjølv utan lotteri og flaskeinnsamlinga; det er jo så lite flasker att i Ytre Arna no!

Anonyme alkoholikarar

Då han kom med i AA, møtte han «Dei tolv trinna». Dei blei utgangspunktet for den trua han har fått.

– Trua har vore med meg og gjort at eg kjenner meg mykje tryggare. Egoismen forsvinn. Eg får eit anna syn på folk, har lyst å gjera lite grann for å gjera verda rikare. Når eg snakkar med folk som ikkje har betre greie på det enn eg ein gong hadde, blir det ofte snakk om religionskrigar eller at det ikkje er teke nok omsyn til Daudehavsrullane. Dette har eg ikkje greie på, seier han.

– Men eg ser folk som ved trua si har fått eit heilt nytt liv, og greier å halda seg borte frå tidlegare misbruk. Det resultatet ser eg ikkje hjå andre. Dersom ein ikkje klarer å fylla tomrommet etter misbruket med noko positivt, vågar eg å påstå at ein dett tilbake, ein ser ikkje meininga med livet. Det var jo ein grunn til at misbruket byrja. Alkohol hjelpte, var ei fantastisk støtte heilt til det tok overhand. Då treng ein ei makt som er sterkare enn ein sjølv. Ein må slutta å vera Gud i eige liv. Det har eg prøvd.

I Akasia

I fjor blei Kalland tilsett i Akasia. Selskapet arbeider med å ta vare på mellomalderkyrkjene, ja, alle kyrkjebygningane, og gravplassane, så dei ser finast mogleg ut. Selskapet gjev også tilbod om gravstell.

– Me har spesialistar på trepleie og på eldre teknikkar innan både murar- og tømrarfaget, elektrikarar som kjenner kyrkjene i kommunen, og arkitekter som lagar alt frå barnehagar til nye gravplassar, fortel han.

No som kyrkja er teken ut av Staten, må me rekna med at økonomien vil bli trongare. Akasia kan òg hjelpa til å utvikla eigedomane slik at kyrkjelydane kan få inntekter.

Nygift

Fjoråret brakte også ei anna endring inn i livet hans, i og med at han gifta seg.

– Det er rikt å få vera saman med nokon så godt det lèt seg gjera resten av livet, at me i lag kan byggja noko opp. Eg har vore gift før med ei fantastisk kone, som tok seg av alt med heim og ungar, for eg hadde meir enn nok med meg sjølv. Det er eg forhåpentlegvis ferdig med.

Barneborna betyr mykje for han, å få sjå bilete og filmar frå dei som er langt borte, og møta dei som er nær.

Fakta

AAs tilfriskningsprogram

Kjernen i det foreslåtte programmet for personlig gjenreisning er i **De Tolv Trinn** som er basert på erfaringene fra de første medlemmene i vårt fellesskap:

1. Vi innrømmer at vi var maktesløse overfor alkohol, og at vi ikke lenger kunne mestre våre liv.
2. Vi kom til å tro at en Makt større enn oss selv kunne bringe oss tilbake til sunn fornuft.
3. Vi bestemte oss til å overlate vår vilje og vårt liv til Guds omsorg, *slik vi selv oppfattet Ham*.
4. Vi foretok en fryktløs og grundig moralsk selvransakelse.
5. Vi innrømmer, ærlig og utilsørt, våre feil for Gud, for oss selv og et annet menneske.
6. Vi var helt innstilt på å la Gud fjerne alle disse feilene i vår karakter.
7. Vi ba Ham ydmykt om å fjerne våre feil.
8. Vi satte opp en liste over alle dem vi hadde gjort vondt mot og ble villige til å gjøre alt sammen godt igjen.
9. Vi gjorde opp med disse menneskene når det var mulig å gjøre det uten å skade dem eller andre.
10. Vi fortsatte med selvransakelsen, og når vi hadde feilet, innrømmer vi det uten å nøle.
11. Vi søkte gjennom bønn og meditasjon å styrke vår bevisste kontakt med Gud, *slik vi selv oppfattet Ham*, og ba bare om å få vite Hans vilje med oss og kraft til å utføre den.
12. Når vi hadde hatt en åndelig oppvåkning som følge av disse trinn, prøvde vi å bringe dette budskapet videre til alkoholikere og praktisere disse prinsippene i all vår gjerning. (kjelde: www.anonymealkoholikere.no)

Sinnsrobøna (skrevet av Reinhold Niebuhr):

Gud, gjev meg sinnsro til å godta dei tinga eg ikkje kan forandra, mot til å forandra dei tinga eg kan, og forstand til å sjå skilnaden!

– Eg får noko igjen kvar dag ved å sjå at ungane skikkar seg vel og greier seg godt, byggjer opp familiar på ein heilt annan måte enn eg gjorde det. Det er så kjekt å sjå at dei klarer seg, at dei har det dei treng, seier han.

– Eg finn ei eiga kraft i bøn og meditasjon, ikkje så mykje i å be om noko som i å gje meg tid, og gjennom å takka for det eg har fått. Det skjer utruleg mykje positivt kvar dag. Viss ein berre tyngjer seg ned i problem, kjem ein ikkje vidare. Eg får ikkje gjort så mykje med fortida, ein kan jo be om orsaking for dette og hint, men får aldri gjort fortida om. Difor må eg skapa meg eit liv der eg får sjå framover. Og så kjenner eg at eg er utruleg heldig, utstyrt med svært godt humør - det boblar opp med kommentarar og dill og dall, kanskje slikt som av og til skulle vore usagt. Eg har eit lett liv og eit godt liv.

Rovdrift på Guds skaperverk

John Grishams Forvandlingen (Gray Mountain, 2014) handler om miljøkriminalitet innen kull-industrien i USA. I stedet for vanlig kullgruve drift under bakken, blir hele fjelltopper fjernet.

Kullet ligger i lag omtrent som fyllet mellom lagene i en kake. Øverst på fjelltoppen står det skog, så følger et lag med jord, deretter et lag med stein, og endelig et leie med kull. Når et gruveselskap får tillatelse til drift på denne måten, går de til angrep på fjellet med all slags tungt utstyr.

Først bruker de bulldosere til å renske vekk all skogen, så jorden og til sist all steinen. Nå ligger kullet opp i dagen og kan taes vekk. Så kan neste lag med stein røskes vekk til det dukker opp et nytt kulleie. Trærne, jorden og steinmassene blir ofte kastet ned i dalene og blir til det som kalles dalbunnfyllinger. Disse ødelegger vegetasjonen, utrydder dyrelivet og tetter til naturlige bekker og elver. En ny miljøkatastrofe er resultatet. Det er ikke uvanlig å sprengre vekk de øverste 150 meterne av en åstopp. Det kan gå utover drikkevannet og gjøre områder ubeboelige. Romanen handler om en ung advokat, Samantha, som

arbeider i et stort advokatselskap i New York. En finanskriser gjør at mange selskaper går overende, og advokatene må finne seg annet arbeide. Samantha får en jobb i den lille byen Brady i Appalachia-fjellene. Der skal hun jobbe gratis for et lite småbyfirma som tilbyr fri retts hjelp for ubemidlede. Det varer ikke lenge før hun får stiftet bekjentskap med kullindustrien.

I bokomtalen står det at i Forvandlingen introduserer Grisham den «kuleste heltinnen» siden Pelikanrapporten og «verden trenger Grishams helter».

I dag, når mennesker har fått øynene opp for hva vi gjør mot skaperverket, er dette en viktig bok. Kan vi finne eksempler på «rovdrift» av naturen i vårt eget land? Hva skjer for eksempel i Førdefjorden? Hva med vår oljeutvinning?

Anne Karin Corneliussen

Akasia
-verdier for generasjoner

GRAVSTELL

Akasia Gravstell tilbyr et stort utvalg av stellavtaler og spesialtilpassede avtaler. Vi steller over 8000 graver i Bergen og omegn* og våre profesjonelle gartnere har lang erfaring.

Vi tilbyr nå gratis vinterdekking ved signering av helårsavtale for 2018. Vinterdekking inkluderer granbar og krans.

Les mer om våre avtaler på www.akasia.no

Kontakt oss på telefon: 55 59 39 00
epost: gravstell@akasia.no

*Gjelder ikke Osterøy

Stjernen
Åpen barnehage

I ÅSANE KIRKE

Babysang for de minste

› Mandag og torsdag kl 12.00

Kom og bli med på babysang i det flotte kirkerommet i Åsane kirke! Sammen synger vi velkjente barnesanger og regler. Sangene gjør vi levende ved hjelp av bevegelser og sansestimulering.

Aktiviteter for de større

› Løvegjengen (4-åringer)	› Leker og materiell
› Førskolegruppe	› Lekerom og gymrom
› Formingsaktiviteter	› Snekkerbod

Andre aktiviteter og fellesarrangementer

› Felles samlingsstund	› Åpne familiedager
› Karneval og julefest	› Internasjonal dag
› Turdager/utflukter	› Babymassasjekurs

Se vår hjemmeside www.aasanemenighet.no og Stjernen Åpen barnehages Facebook-side «Stjernen Åpen barnehage». Her finner du info om hva som skjer i tiden som kommer. Har du spørsmål? Kontakt styrer Kate Bølstad: 55 36 22 62 / 917 24 471. Hjertelig velkommen!

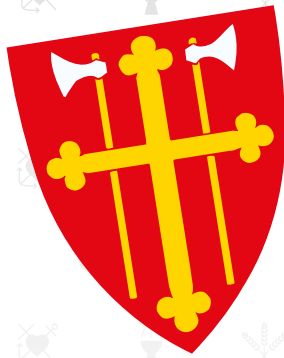

ÅSANE KIRKE

www.aasanemenighet.no

Åsane kirke / Åsane prosti

STAT OG KIRKE HAR SKILT LAG:
Ved årsskiftet var det slutt på tiden da
Den norske kirke også var statskirke.

Stat + kirke = slutt!

Hva betyr det for oss kirkegjengere at kirken er skilt fra Staten? Hva er det som har skjedd i forholdet mellom Staten og kirken det siste tiåret? Hvem styrer og bestemmer hva i dag?

TEKST: EDVIN BRATLI

Vi har hørt disse og flere andre spørsmål de siste årene. Her skal jeg forsøke å gi noen enkle svar på hvordan det er i dag.

Hvem bestemmer?

Tidligere var det Staten som var øverste organ i Den norske kirke. Biskoper og proster ble utnevnt (= tilsatt) i Statsråd, der Kongen og statsrådene satt. Det var Kirkedepartementet som administrerte kirken. Nå er det Kirkemøtet som er vårt øverste organ. Kirkemøtet samles til et seks dagers møte hvert år. Kirkemøtet har 116 medlemmer, og er det øverste demokratiske valgte organet i Den norske kirke.

Mellom de årlige møtene må noen administrere Den norske kirke. Dette er det Kirkerådet som gjør. Kirkerådet forbereder de sakene som skal behandles av Kirkemøtet, iverksetter Kirkemøtets beslutninger og leder arbeidet mellom Kirkemøtets samlinger. Dermed er det Kirkerådet som nå foretar tilsettinger av biskoper og proster.

Bispedømmerådene tilsetter prestene i hvert bispedømme. Det har også ansvar for å fordele penger/lønn til prester, diakoner, kateketer, til dem som arbeider innenfor trosopp-læring og diverse annet. Slik har det vært i mange år.

De kirkelige fellestrådene, som det finnes ett av i hver kommune, har heller ikke opplevd endringer ved skillet mellom Staten og kirken. De har ansvar for drift av kirker, gravplasser, og personalet som arbeider i kirken, unntatt prestene. Soknerådene opplever heller ingen endring nå.

Pengestrømmen?

Hvem lønner hvem nå? Hvor kommer pengene fra? Her er det egentlig kun én endring ved skillet mellom Staten og kirken. Før bestemte Stortinget (i Statsbudsjettet) hvor mye penger Staten skulle bruke på kirken. Kirkedepartementet fordelte de mange utbetalingene til diverse formål, og lønn til biskoper, proster og prester. Derfor kunne prestene si at de var statsansatt.

Nå bevilger Staten fortsatt et beløp som skal gå til Den norske kirke. Det blir bestemt i Statsbudsjettet hvert år. Dette utbetaler de så direkte til Kirkerådet, som forvalter og fordeler og betaler ut lønn til alle geistlige og til dem som arbeider administrativt i kirken og på bispedømmekontorene. Prestene har nå fått Den norske kirke som sin nye arbeidsgiver.

På lokalplanet, i hver kommune, er det ingen endring når det gjelder økonomien. Fellestrådet får sine årlige bevilgninger fra sin kommune til drift av kirkene, gravplassene og til sine tilsatte.

Kjære leser!

Bladet du nå holder i er et resultat av innsatsen fra mange frivillige fingre. Likevel er det en del kostnader med produksjonen av hvert blad.

Stor takk til alle dere som har bidratt økonomisk til bladet, dette er med på å gjøre det mulig å utgi bladet.

Dersom du ønsker å støtte oss, kan du sette inn et beløp på vår bankkonto 5081.08.55409.

Adressen er Menighetsbladene, c/o Åsane Menighet, postboks 83 Ulset, 5873 Bergen. Det er mulig å få skattefradrag på gaver der totalt årsbeløp overstiger kr 500.

På forhånd takk til de som finner anledning!

Vennlig hilsen Bjørn Otto Aarheim,
styreleder for menighetsbladene i Åsane prosti

VI TRENGER FRIVILLIGE.

Les mer og meld din interesse på
kirkens-sos.no

KIRKENS
SOS

www.eidsvaagauto.no – Følg oss på Facebook

EIDSVÅG AUTO AS

Aut. bilverksted • Karrosseri
Lakeringsverksted
Eidsvågbakken 21 - 5105 Eidsvåg

MEGA
CAR SERVICE
GODKJENT
VERKSTED

Tlf. 55 25 10 20

ASTRI VÅRDAL

ASTRI VÅRDAL

Statsautorisert revisor/autorisert regnskapsfører

Revisjon: aksjeselskap, stiftelser, borettslag mm.
Regnskapsføring

Ytre Arna

Tlf: 55 53 14 94

Mail: astri@vaardal.no

Nettside: <http://www.vaardal.no>

**Rolfs Matbu og
Selskapsservice**

EIDSVÅG I ÅSANE • 26 ÅRS ERFARING

Vi leverer eller du henter!

VI LAGER MAT TIL:

- Konfirmasjon
- Dåp
- Runde dager
- Kurs
- Minnestunder

Eidsvågveien 150 • 5105 Eidsvåg i Åsane
Tlf: 55 29 26 32 • post@rolfsmatbu.no
www.rolfsmatbu.no

Advokatfirmaet

Sigrun Pedersen M.N.A.

Arv/gaver

Barnerett

Familierett
– sambo/ekteskap

Samlivsbrudd

Kjøp/salg fast eiendom
– bolig/hytte

Littleåsvg. 49, 5132 Nyberg.
Inng. C, 3. etg. (Bergen Kontorhotell)

Tlf.: 55 18 86 00

advokat.sigrun.pedersen@hotmail.com

Pris på bad innen 5 dager!

Tlf.: 952 25 603 • mail: post@aogbygg.no

AOG BYGG AS

www.aogbygg.no

XL
BYGG

ADOLF JAHNSEN

Fagerdalen 4, 5039 Bergen, Tlf 55 33 36 00
www.adja.no e-post: post@adja.no

Tanker om tro

Min tro mon tro?

Min tro er et tvilsomt prosjekt. Stadig støter jeg på problemer.

AV NILS MAGNUS ULVIK

Et av de vanligste og vanskeligste spørsmålene er: Hvordan kan det finnes en allmektig gud som styrer alt og som elsker alle mennesker når det samtidig skjer så mye tragisk og vondt i verden? Hvordan kan en allmektig gud tillate alt det onde som rammer mennesker så tilfeldig? Jeg har ikke gode svar.

Når jeg en sjelden gang våger meg ut i en diskusjon med mennesker som ikke tror, blir jeg gjerne satt fast. Stadig ender jeg opp i paradokser og selvmotsigelser. Det skjer forresten ikke bare i diskusjoner med andre. Jeg møter også selvmotsigelser når jeg for meg selv prøver å få orden på hva jeg egentlig tror på. Det blir problematisk å tro det jeg tror at jeg tror på.

I ordboken finner jeg at «paradoks» betyr «en tilsynelatende selvmotsigende påstand som ved nærmere ettertanke viser seg å inneholde en viss sannhet». Når jeg sammen med resten av menigheten under søndagens gudstjeneste leser trosbekjennelsen høyt, kan jeg oppdage at noe av sannheten i troens paradoks faktisk kan være at jeg ikke av meg selv kan make å tro det jeg bekjenner at jeg tror på. Gud selv eller Jesus må stadig gi meg troen og tro for meg.

Dette er ingen ny og original oppdagelse. Den har vært kjent og erfart av mange opp gjennom tidene. Martin Luther sier det slik: «Jeg tror at jeg av egen kraft ikke kan tro». Troen blir skapt og vedlikeholdt av noe utenfor mennesket. Gud er den kraften som skaper tro i menneskets hjerte. Han både skaper troen og holder den ved like. Vi kan kalle det troens gave.

Dermed løses ikke alle trosspørsmål. Fortsatt er det mye som slett ikke kan forstås. Mange spørsmål uten gode svar blir tilbake som noe av mystikken i troen. Men vi kan overgi våre vanskelige trosspørsmål til Gud. Vi behøver ikke helt alene kjempe så hardt hverken for eller imot troen. Troen som opprettholdes av Gud gir trygghet. Troen skal være til å hvile i.

Nils Magnus Ulvik, som skrev denne teksten, døde 28. august, etter et kort sykeleie. Menighetsbladene lyser fred over hans minne.

Kleiveland A.S
Ur og Gull

www.kleivelanduroggull.no
Åsane Storsenter tlf 55191800
Øyrane Torg tlf 55240496

Morgon lyser raud

Salmeboka (og Sangboken) har fått med seg salmar og songar frå misjonslanda som vi syng utan å reflektere over det. Her er ein salme frå Kina og Sri Lanka, som har ei spesiell historie bak seg.

AV HARALD MYKLEBUST

Første vers av salmen med nummer 803 i den nye Norsk salmebok (2013), med melodi av Te-ngai Hu, er skriven av kinesiske Zhao Zichen (1888-1979), medan 2.-4. vers er ført i pennen av srilankiske Daniel Thambyrajah Niles (1908-1970) frå Sri Lanka.

Kort fortalt: Zhao Zichen hadde buddhistiske foreldre, men gjekk på ein kristen skule og vart døypt som 20-åring. Han reiste til Nashville, Tennessee og tok teologisk utdanning. Sidan reiste han tilbake til heimlandet, og vart professor og dekan ved Yenching Universitet i Beijing (1936-52).

Då kommunistane tok makta, vart det problematisk. Han prøvde å få til ei form for forsoning med det nye regimet, noko som la grunnen for det vi i dag kallar «Three Self Movement»-rørsla i Kina. Etter ei tid vart han anklaga for å bryte prinsippet med å ha for nære band med amerikansk misjon. Han vart fråteken tittel og arbeid ved universitetet. Han gjekk inn i ei åndeleg krise, ja, han fråsa seg kristentrua, noko som mellom anna førde til at styresmaktene «rehabiliterte» han like før han døydde.

Daniel Thambyrajah Niles tok metodistisk, skule og vart prest i metodistkyrkja på Ceylon, no Sri Lanka. Seinare vart han president i Ceylon Methodist Conference, og vart nytta til ulike verv i Verdskyrkjerådet.

Han skreiv mange salmar, og denne, som Zichen hadde skrive første verset til, skreiv han tre nye vers til. Via amerikanaren Francis Wilson Price (1895-1974), misjonær barn frå Kina, og som gjorde teneste der, mellom anna som professor ved

universitetet i Nanking, og vart utvist frå Kina i 1952, same året som Zichen vart avsett, vart salmen omsett til engelsk.

Denne teksten har vi fått omsett til norsk, via svensk, av sunnmøringen Oddbjørn Leirvik (f. 1951), som sjølv skriv: «Det var eit songark i Aeropagos eg kom over. Kina-relasjonen til Aeropagos går tilbake til Karl Ludvig Reichelt sitt misjons- og dialogarbeid i Kina frå 1920-talet og framover, i det som då heitte Den norske buddhistmisjon, no Aeropagos». Leirvik har vore prest og leiar for dialogsenteret Emmaus, og er no professor i interreligiøse studier og studie-dekan ved Det teologiske fakultet i Oslo.

Det er ein glad morgonsong som gjennom lys og varme, fuglesong og blomeprakt viser oss Herrens herlegdom, og fører oss via det daglege brødet og gjennom livet sine fall og nederlag til nåden i Gud gjennom Jesu Kristi kjærleik til eit evig liv. Om melodien til denne unge jenta frå Kina, Te-ngai Hu, kan kjennest framand, vil den etter kvart vinne seg, med sin orientalske dâm!

SALME NR. 803: Ein glad morgonsong som gjennom lys og varme, fuglesong og blomeprakt viser oss Herrens herlegdom. (Foto: Maasaak/Creative Commons)

PÅ Plass i Ungdomssalen: – Livet er bare herlig. Jeg har en sånn fin arbeidsplass. Biskopshavn kirke er et fantastisk sted, både å være og arbeide i, sier Nadine Larsen.

Kirketjener, frivillighetskoordinator og tindebestiger

Kanskje er der flere enn jeg som har lurt: Hva er egentlig en frivillighetskoordinator? Og hva gjør de?

TEKST OG FOTO: THRUDE DEISZ

I 1993 begynte Nadine Larsen som kirketjener i hel stilling, som hun beholdt i mange år, før den grunnet omorganisering ble redusert til 50 prosent. Hun ble etter hvert ansatt i en relativt nyopprettet stilling med et nytt navn: frivillighetskoordinator, og er også vaktmester for menighetsdelen.

Nadine driver dessuten utleie av kirken, dvs. «Storsalen» og «Småsalen» og «Ungdomssalen» - til bryllup, dåp, konfirmasjonsselskaper og begravelser. Hun informerer og veileder om hva som forventes av leietakerne, hvor de finner hva på kjøkkenet, bruk av vaskemaskin og kaffekoker, og ikke minst overlevering av nøkkel.

– Det skjer ofte at folk som mener å være greie, setter igjen mat og blomster, men dette medfører ekstra arbeid for oss ansatte, skyter Nadine inn, lett beklagende.

Best i landet

Så er det planlegging av stabsmøtene - vanligvis tirsdager mellom klokken 9 og 10. Begravelser og bisettelser er tirsdager og fredager. Da gjør hun i stand kirken: skifter tekstilene - som ved begravelser alltid skal være lilla - hun ser

til at sølvet skinner, skaffer blomster - og «jordbukker» til begravelsene, sjekker at lydanlegget virker, tenner kristuslyset, (dåpslyset) og lysgloben, og tar imot folk fra begravellesesbyrået.

Hun sørger også for å sette opp bord og stoler til eldre-treffene annen hver torsdag. Der er mye å passe på, ting vi andre ikke tenker over, som definitivt ville merkes om de ikke ble gjort! Nadine fører lister over de frivillige, som kalles inn etter behov; til eksempel kirkevertene; som ønsker velkommen i kirkedøren og leverer ut salmebøker. Andre tar seg av kirkekaffen, er tekstlesere og nattverdsmedhjelpere.

Og så er Nadine «rasende god på data»; kurset hos Agrando - Nordens største programvarehus innen kirkelig sektor. De har faktisk holdt frem Biskopshavns kirkeside som en av de beste i landet! Når en av de andre ansatte sitter fast i data-verdenen, så roper de på Nadine!

Annen hver torsdag er hun kirketjener og en særdeles allsidig «potet» i administrasjonen i Åsane gamle - eller nye - kirke i BKF. Hun lærer underveis og trør til der det trengs. – Det er jo fordi jeg er så grei det, der er sjelden nei i min munn, smiler Nadine.

Barnet som ville bli bergenser

For tiden sorterer hun menighetsblader for Åsane Kirke, fra 1950 og frem til i dag. Her i Biskopshavn er ting på stell. Alt fra Interimkirkens tid er pent innbundet etter hvert som de ble trykket.

- Rundt tre år i en perm, forteller Nadine tilfreds.
- At jeg har vært 22 år i denne jobben er nesten surrealistisk - som et langt ekteskap.

Apropos ekteskap; hun har lagt bak seg ett av sorten, og har tre barn: Rakel, Vebjørn og Arnbjørn.

- Jeg er 100 prosent nordhordlending, sikkert ti generasjoner bakover, med slekt fra Radøy. Selv er jeg født og oppvokset i Spjelkavik nord for Ålesund, og har alltid vært «guttejente» og friluftsmenneske, forteller hun.

- Når noen spurte meg om hva jeg skulle bli når jeg ble stor, svarte jeg «bergenser». Nadine smiler bredt.
- Det ble jeg nesten også.

- Men skoletilværelsen min var litt broket. Først gikk jeg på idrettsgymnaset i Stranda i ett år, så på linjen for «Form og farge» i Spjelkavik. Det var det gøyeste året i mitt liv. Vaktmesteren låste meg inn tidlig om morgenen og ut sent om ettermiddagen. Jeg er vel egentlig en kreativ person, sier hun ettertenksomt.

Meldte seg til besøkstjeneste

Ett år som møbeltapetserer var også kjekt; blant annet fornyet hun en lenestol fra 30-årene like fra bunnen.

- Den ble så bra at læreren sa den ville holdt til svenneprøven! Men min eneste utsikt i dette yrket ville være en møbelfabrikk langt inni en fjord - så jeg måtte bare komme meg til Bergen.

19 år gammel satte hun alt hun eide på en palle og tok Hurtigruten til Bergen. Hun har familie her i byen, men delte kjøkken og bad i Hans Hauges gate med en annen dame - og det var greit. Men hva var det egentlig som brakte henne til Biskopshavn? Nadine fortsetter:

- Vi bodde på Hatleberget, og gikk i Biskopshavn Kirke. En dag opplyste sogneprest Olav Seim fra prekestolen at de trengte folk til besøkstjenesten. Jeg tenkte at det kunne vel jeg gjøre, meldte meg til Seim, og fikk fluksens «tildelt» noen eldre som jeg besøkte regelmessig, fulgt opp av menighets- sykepleier Aslaug Sivertsen.

Da så Inger Stene, en av de bærende krefter i menigheten, ble dårlig i ryggen og sykemeldet - var de i beit igjen. «Vi kunne jo spørre hun søte Nadine», sa Olav Seim. Dagen etter begynte hun. Og så ballet det bare på seg. Før hun fikk barn, sang hun i Kantoriet også.

«Helt vill på fjell»

Barna hennes er blitt glade i friluftsliv, særlig guttene.

SPREK SOM EN FJELLGEIT: – Jeg er utholdende, traver gjerne ti timer i slengen, og merker kjempeforskjell på kondisen etter at jeg sluttet å røke for tre år siden, forteller Nadine Larsen, her på vei opp til Romsdalshorn.

- Nadine har nettopp teltet en uke med dem i Vetvika - en strand stor og hvit som rene Rivieraen - utenfor Bremanger.
- Nå sysler jeg med et prosjekt jeg har lyst til å gjennomføre; finne meg liten campingvogn, strippe den og innrede den fra bunnen. Kjekk å ha når vi reiser på tur og ikke vil ligge i telt hele tiden.

Ellers har hun vært i Hellas alene, bodd på billig hostel for damer, og truffet kjempekjette folk.

- Men nå er jeg blitt «helt vill på fjell», jeg går og klatrer og har det utrolig gøy. Jeg er utholdende, traver gjerne ti timer i slengen, og merker kjempeforskjell på kondisen etter at jeg sluttet å røke for tre år siden. Bursdagspresang til meg selv i år var å klatre Romsdalshorn - med guide. Den turen var jeg veldig fornøyd med.

Ellers er hun begynt å skrive i Helg, og er en flink fotograf. Nadine er ifølge kjentfolk en positiv, blid, og imøtekomende person, som det alltid er trivelig å stikke innom. «Hun er virkelig generøs med sin tid», sies det, «og så går hun så nydelig», for å sitere en annen.

På tampen presenterer hun en stor nyhet:

- Jeg ble forresten mormor for fire uker siden, så nå bruker de mitt værelse. Jeg sover på terrassen i telt! Det nyter jeg, selv om det har regnet i meste laget dette året.
- Livet er bare herlig. Jeg har en sånn fin arbeidsplass. Biskopshavn kirke er et fantastisk sted, både å være og arbeide, bare kjekke folk - både i kirken og i Biskopshavn generelt. Dette siste året har jeg fått jobbe med konfirman-tene sammen med Hilde - det er givende og morsomt; der er så mye liv.

- Var det ikke du som fikk Hilde inn i Menighetsrådet?
- Jo, og det var et scoop. Hun er et skikkelig grepa kvinnfolk, sier Nadine med ettertrykk.

Menighetskontoret:

tlf. 55 36 22 30,
e-post: biskopshavn.menighet@bergen.kirken.no

Sokneprest

Tor Martin Koppang
tlf.: 47481272
e-post: tk258@kirken.no

Kapellan

Johnny Leikvoll Drabløs
920 12 643
e-post: j1555@kirken.no

Kantor

Tonje Eriksen Askeland,
tlf. 55 36 22 34 / 900 98 551
e-post: ta749@kirken.no

**Kirketjener/
frivillighetskoordinator**

Nadine Larsen,
tlf. 55 36 22 35 (priv. 45 80 84 43),
e-post: nh728@kirken.no

Administrasjonsleder

Jan Erik Tangen,
tlf. 55 59 71 66,
e-post: jt684@kirken.no

Leder for menighetsrådet:

Trosopplærer
Hilde Helen Trovåg,
tlf. 924 08 674
e-post: ht262@kirken.no

Diakonater: henv. Menighetskontoret.**Kirkens Familierådgivning, Biskopshavn:**

Mandag-fredag kl. 09.00-15.00.
Ettermiddag etter avtale.
Tlf. 55 25 11 50.

Redaktør: Magne Fonn Hafskor

Mobil: 922 94 877
e-post: eyecu@online.no

Annonseansvarlig: Torill Hatlebrekke Husebø

Mobil: 99550787/ epost: thh@bkkfiber.no

Redaksjonskomite:

Thruide Deisz, Lise McKinnon,
Nadine Larsen, Nils Magnus Ulvik.
Epost: helgredaksjonen@gmail.com

Nettside Biskopshavn menighet:

www.biskopshavnmenighet.no

Nettside Bergens Kirkelige Fellesråd:

www.bkf.no

Vakhavende prest etter kl. 17.00 og

på søn- og helligdager: 954 79 157

Kirkens SOS: tlf.: 22 40 00 40

www.kirkens-sos.no

**Helg nr. 5 - 2017 kommer ut torsdag
16. november.****Frist for levering av stoff er:**

Fredag 20. oktober.

Redaksjonen avsluttes: Fredag 27. oktober.

Annenhver torsdag kl. 11.30: Eldretreff som starter med gudstjeneste i kirken

Datoer: 21. sept. / 5. okt. / 19. okt. / 2. nov. / 16. nov.

17. sept.

Høsttakkefest - Markus 6, 35-44: «Alle spiste og ble mette» 1. Kong. 17, 1-16

kl. 11.00: Gudstjeneste for små og store. Høsttakkefest. 4- og 6-årsbok. Aspirantkoret deltar. Tema: Skaperverket er ikke til salgs Takkoffer: IKO-forlaget

24. sept.

16. søndag i treenighetstida - Markus 7, 31-37: «Han får dave til å høre og stumme til å tale» Salme 40, 2-6; Rom. 8, 19-23

kl. 11.00: Høymesse ved Koppang og Grimelid. Nattverd. Takkoffer: Menighetsarbeidet

29.09-01.10:

Konfirmantelg, Sætervika

1. okt.

17. søndag i treenighetstiden (høstens oppstandelsesdag), Joh. 11, 17-29: «Jeg er oppstandelsen og livet»; Job. 19, 21-27; 2. Tim. 1, 7-12

kl. 11.00: Høymesse ved Skauge. Dåp. Nattverd. Takkoffer: Kirkens SOS

8. okt.

18. søndag i treenighetstiden, Matteus 8,14-17: «Jesus helbreder» Jesaja 53, 1-5; Hebr. 2,10-18

kl. 11.00: Høymesse ved Koppang. Nattverd. Matteusgruppen av konfirmantene deltar. Takkoffer: Menighetsarbeidet

15. okt.

19. søndag i treenighetstiden, Lukas 20, 45-21, 4 Tema: Frelsen er ikke til salgs (reformasjonsjubileet) Jesaja 55, 1-3; Apgj. 8, 4-24

kl. 11.00: Høymesse ved Leikvoll. Nattverd. Takkoffer: Normisjon

22. okt.

20. søndag i treenighetstiden, Johannes 11, 1-5: «Kjærligheten mellom søsken» 1. Sam. 18, 1-4; Hebr. 13,1-3

kl. 11.00: Høymesse ved Koppang. Nattverd. Markusgruppen av konfirmantene deltar. Takkoffer: Menighetsarbeidet

27. okt. fredag

kl. 21.00: TGIF-gudstjeneste for ungdom i kirken

29. okt.

Bots- og bønnedag/reformasjons søndagen Joh. 1, 16-17 «Nåden og sannheten» Salme 46, 1-8; Romerbrevet 1, 16-17

kl. 11.00: Høymesse ved Børge Ryland. Skriftemålgudstjeneste. Allment skriftemål. Takkoffer: Søndagsskoleforbundet

5. nov.

Allehelgensdag, Matteus 5,1-12: «Salige er dere» Jesaja 49,8-10; Åpenbaringen 7, 9-17

kl. 18.00: Kveldsmesse ved Koppang. Nattverd. Opplesning av navnene til de døde siden forrige allehelgensdag. Sang av Biskopshavn Vokal. Takkoffer: Menighetsarbeidet

12. nov.,

23. søndag i treenighetstiden, Markus 10,28-31: «Å følge Jesus» Jesaja 1, 16-19; 2. Tess. 10b-12

kl. 11.00: Gudstjeneste ved Koppang. Speiderne og Lukasgruppen av konfirmantene deltar. Takkoffer: Kirkens SOS

19. nov.

24. søndag i treenighetstiden, Matteus 18,1-6. 10-14: Tema: Mennesket er ikke til salgs (Reformasjonsjubileet) Salme 8, 2-10; Fil. 2,3-10

kl. 11.00: Fellesgudstjeneste for Eidsvåg, Salhus og Biskopshavn i Salhus kirke (MERK STEDET!) Appell ved Arne Lynggård, leder av Bymisjonen i Bergen. De som trenger skyss møter fram ved Biskopshavn kirke seinest kl. 10.30. Nattverd.

Mandager:

17.30-18.30: Barneklubb 4-7 år

18.45-21.00 Biskopshavn Vokal

Tirsdager:

11.00-12.15 Babytreff

18.00-19.30: Speiderne

Onsdager:

10.30-11.30: Trim.

14.30-15.15: Biskopshavn aspirantkor (jenter 1. trinn)

15.15-16.00: Biskopshavn aspirantkor (jenter 2. trinn)

17.00-18.00: Biskopshavn jentekor (3.-5. trinn)

18.00-19.30: Ungdomskor (6. trinn +)

Torsdager:

14.30-15.30: Biskopshavn guttekor (fra 1. trinn og oppover)

2. hver torsdag:

kl. 11.30: Formiddagsgudstjeneste og eldretreff

Én onsdag i måneden

...har Y's Men's Club (YMC) møter i "Småsalen".

SLEKTERS GANG

Døpte:

- 21.05.** Emma Vatne Borgenhaug
- 21.05.** Leah Rieksta Jensen
- 04.06.** Phillip Hjartnes Olsen
- 11.06.** Tuva Bergheim
- 18.06.** Oline Brobakke Kristiansen
- 18.06.** Dennis Hordnes
- 02.07.** Tobias Euler Storebø
- 13.08.** Iben Waage Kloven
- 20.08.** Niklas Lilja-Andersen
- 20.08.** Hennie Sofie Lahn-Johannessen
- 27.08.** Victor Hammersvik Rye

Vigde:

- 08.07.** Marius Lien og Marie Rosenvinge

Døde:

- 26.05.** Otto Johan Moe
- 30.05.** Lill Høylandskjær
- 01.06.** Gerd Lina Mydland
- 21.06.** Jan Gideonsen
- 26.06.** Kjell Harry Monsen
- 29.06.** Audun Heggland
- 29.06.** Nils Kristian Egede Hertzberg
- 01.07.** Margrethe Kanutte Høiesen
- 03.07.** Egil Arnold Woldseth
- 21.07.** Odny Reed
- 10.08.** Helge Jarl Halseide
- 12.08.** Gurly Salbu
- 21.08.** Elin Nedreås
- 28.08.** Nils Magnus Ulvik